UiO : Universitetet i Oslo

Kunnskap forandrer alt

HØYDEPUNKTER FRA ÅRSRAPPORT FOR UNIVERSITETET I OSLO 2014

FORSIDEN: Vinnerforslaget til nytt Livsvitenskapsbygg ved UiO, kalt VEV.
UiO huser i dag over 1000 forskere og vitenskapelig ansatte som alle jobber med ett felles mål for øyet: Å forstå mer av oss mennesker og livet rundt oss. Vi klarer det ved å bringe sammen innovativ spisskompetanse fra biologi, fysikk, kjemi, farmasi, matematikk, statistikk, informatikk og en rekke andre fag.

Livsvitenskap er Universitetets største satsing, og om noen få år er målet å skape en enestående arena for alle forskningsmiljøene. For å få dette til, vil vi bygge et nytt toppforskningsbygg. Dette bygget vil kunne få sterk effekt når det blir liggende mellom campus på Blindern, Oslo universitetssykehus, Institutt for informatikk og SINTEFs laboratorium for nye materialer, som alle ligger i kort gangavstand fra hverandre.

UNDER:Domus Media på Karl Johan.

Foto: UIO, Ola Sæther, Terrje Heiestad, Yngve Vogt, Dreamstime, Wikipedia/Nobel Media, Øivind Larsen, Francesco Saggio, Anders Lien, Morten Brun, Hanne Utigard, Grethe Tidemann, Eva Jørgensen, Gunhild M. Haugnes, Gorm E. Gaare, Hans Fredrik Asbjørnsen med flere

Innhold

Innledning 04

UiO i tall 06

Innovasjon ved UiO 08

Utdanning ved UiO 14

Forskning ved UiO 20

Dialog med samfunnet 26

Mer om UiO 34

04 Innledning

06 UiO i tall

08 Innovasjon
10 Inven2
10 Innovasjonsprisen
12 iGem
13 Rektors utfordring

14 Utdanning
16 Kandidatundersøkelsen
17 Læringsmiljøprisen
18 Ny studieplan ved medisin
18 MOOCs og digital eksamen
19 Godt læringsmiljø
19 Samarbeid med Osloskolene

20 Forskning
22 Doktorgrader
22 Tre tverrfaglige hovedsatsninger
23 UiO i forskningstoppen i Europa
24 Sentre for fremragende forskning
24 Den første fellesgraden for pd.d.-kandidater i Norge klar
25 CEMO
25 Forskningsledelse
25 IT-behandling av sensitive data
25 Institutt for teoretisk astrofysikk i Science
25 Kjemiens grunnlov 150 år

26 Dialog med samfunnet
28 Grunnlovsjubileet
28 Nye æresdoktorer
29 Menneskerettighetsprisen
29 Kommisjonen for global helse
30 Rapporten BioVerdi
30 Dalai Lama i Chateau Neuf
30 UiO er synlig og åpen
30 Formidling om språkvansker
30 Andre jubileer
31 Det medisinske fakultet 200 år
31 Botanisk hage 200 år
31 Sosialantropologisk institutt 50 år
31 Sør Afrika-jubileet
32 Årsfest med æresdoktorer

34 Mer om UiO

Innledning

Universitetet i Oslo (UiO) har ambisjoner om å styrke sin posisjon som et ledende universitet med fremragende forskning og forskningsbasert utdanning. UiO skal utvikle seg til et av de beste universitetene i Europa. I dag er UiO det 19. beste universitetet i Europa og nummer 69 blant de om lag 10 000 universitetene i den såkalte Shanghai-rangeringen.

UiO skal være et faglig kraftsenter, en strategisk aktør og en ettertraktet partner i internasjonalt samarbeid.

UiO er en kunnskapsleverandør for Norge, og et globalt engasjert universitet. UiO skal være en bidragsyter til den internasjonale kunnskapsallmenningen og sikre at forskning som skjer internasjonalt kommer til nytte også nasjonalt.

Kjernevirksomhet

UiOs kjernevirksomhet er utdanning og forskning, og skal tilby utdanninger med særskilt vekt på kunnskap, ferdigheter og holdninger som bare kan utvikles ved et internasjonalt orientert forskningsuniversitet.

UiO er et breddeuniversitet og har et nasjonalt ansvar for en rekke oppgaver. En faglig bredde med høy kvalitet gir grobunn for fremragende miljøer, fordi ny kunnskap trenger bidrag fra flere fagområder samtidig, og i nye kombinasjoner. Det må derfor være balanse mellom det å satse på toppmiljøer og å sikre utvikling og fornyelse i alle miljøer.

Strategic Advisory Board

For å nå målene i Strategi 2020, satte UiO høsten 2012 ned et internasjonalt råd som skulle gi universitetet anbefalinger om veien videre. Rådet har bestått av syv høyprofilerte, internasjonale eksperter og har vært ledet av Esko Aho, tidligere statsminister i Finland. I august 2014 forelå panelets refleksjoner og råd oppsummert i rapporten "Build a Ladder to the Stars".

Hovedkonklusjonen i rapporten er at UiO må styrke arbeidet med tverrfaglighet og styrke gjennomføringsevnen. Dette betyr også at organisasjons- og beslutningsprosesser ved UiO må gjennomgås. Styret vil benytte rapporten som grunnlag for å tydeliggjøre prioriteringer og sikre gjennomføringskraft.

Eiendom

Universitetet i Oslo har forvaltningsansvaret for en betydelig eiendomsmasse, inkludert mange gamle bygninger. Riksrevisjonen pekte for noen år siden på at det er behov for mer langsiktige planer for vedlikehold og oppgradering av bygningene. Arbeidet med en ny masterplan er et konkret svar på en slik utfordring. Den nye masterplanen for UiO vil fastlegge de overordnede rammene for eiendomsutviklingen fremover, angi de viktigste prioriteringene og ha et langsiktig perspektiv.

Måloppnåelse og likestilling

Styret har fastsatt seks interne resultatindikatorer. Målene for 2014 ble satt i 2011, og resultatene er positive. UiO gjør det godt på publikasjonspoeng per vitenskapelige årsverk, EU- og Forskningsrådstildelinger. Det samme gjelder avlagte doktorgrader. Vi har utfordringer når det gjelder måloppnåelse for studiepoeng og antall utvekslingsstudenter.

Likestilling og karriereutvikling uavhengig av kjønn er viktig for UiO, og også prioritert i Strategi 2020. Handlingsplanen for likestilling etablerer konkrete mål, og det er grunn til optimisme. Vi ser en økning i andel kvinnelige professorer, som nå er over 29 prosent.

Universitetsledelse

Rektoratet består av rektor Ole Petter Ottersen, prorektor Ragnhild Hennum og viserektor Knut Fægri. Gunn-Elin Aa. Bjørneboe er universitetsdirektør, med Tove Kristin Karlsen som assisterende universitetsdirektør

Styret ledes av rektor og består i tillegg av eksterne representanter, utpekt av Kunnskapsdepartementet. I 2014 er dette Idar Kreutzer, Anne-Marie Engel, Kjetil Trædal Thorsen og Anne Aasheim. Professorene Karin Widerberg og Kristian Gundersen er representanter for de fast vitenskapelige ansatte, mens stipendiat Sofie A. E. Høgestøl representerer de midlertidig vitenskapelig ansatte. Ole Martin Nodenes er representant for de teknisk-administrativt ansatte. Knut Frydenlund og Tina Alvær representerer studentene i UiOs styre.

En stor takk til alle UiOs ansatte. En spesiell gratulasjon til Avdeling for administrativ støtte, som i 2014 mottok Difis anskaffelsespris for digitalisering. Prisen gis for å stimulere til gode offentlige innkjøp.

Ole Petter Ottersen
Rektor

Gunn-Elin Aa. Bjørneboe
Universitetsdirektør

Mer utdanning og forskning for pengene

Universitetet i Oslo (UiO) ble etablert i 1811 og er Norges eldste og største kunnskapsinstitusjon. Kjerneoppgavene er utdanning, forskning og formidling/innovasjon.

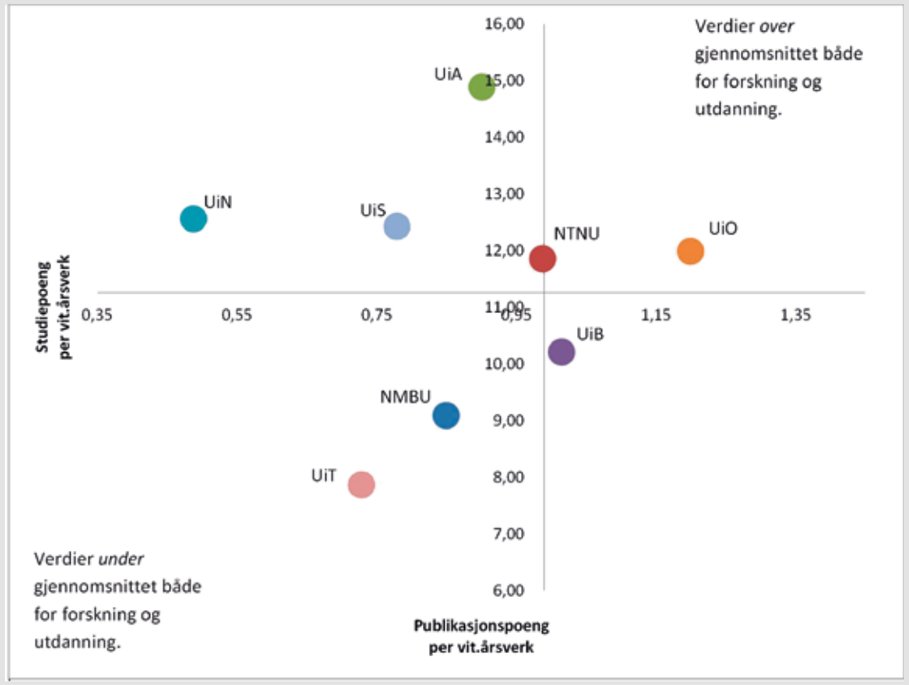
UiO er eneste universitet med verdier *over* gjennomsnittet for begge de dimensjonene som er målt: UiO ligger 22 % over når det gjelder publikasjonspoeng per vitenskapelige årsverk og 6 % over når det gjelder studiepoeng per vitenskapelige årsverk.

Målingen er to-dimensjonal og gjelder vitenskapelige årsverk som *innsatsfaktor* sett i sammenheng med *resultater* innen forskning (publikasjonspoeng) og utdanning (studiepoeng).

Figuren skal forstås slik:

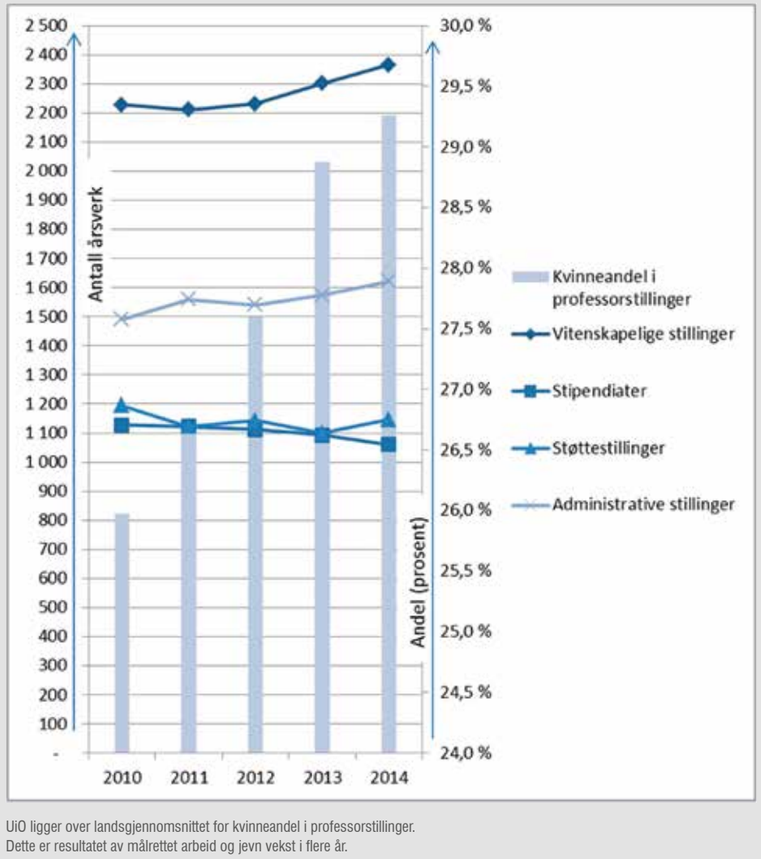
- Publikasjonspoeng per vitenskapelig årsverk måles langs den vannrette aksen.
- Studiepoeng per vitenskapelig årsverk måles langs den loddrette aksen.
- Hvert av universitetene er så plassert i diagrammet basert på sine respektive verdier på disse to områdene. Tallene er et gjennomsnitt for de fem siste årene (2010–2014).
- De to grå linjene representerer gjennomsnittsverdier, og som det framgår er disse 0,99 publikasjonspoeng per vit.årsverk og 11,26 for studiepoeng per vit.årsverk.

Forskning og avlagte studiepoeng målt mot antall vitenskapelige ansatte

Tallene er hentet fra DBH og basert på gjennomsnittsverdier for 2010–2014. Vitenskapelige årsverk er definert noe ulikt for forskning og utdanning, men i henhold til Kunnskapsdepartementets spesifikasjon. Alle tall er hentet fra DBH.

Årsverk

UiO ligger over landsgjennomsnittet for kvinneandel i professorstillinger.
Dette er resultatet av målrettet arbeid og jevn vekst i flere år.

Resultater

RESULTATER: 6 INDIKATORER	2010	2011	2012	2013	2014
Publikasjonspoeng per vitenskapelig årsverk	1,13	1,26	1,26	1,18	-
Doktorgrader	416	425	511	524	519
EU-inntekter	50 359	89 867	83 140	123 667	110 785
Forskningsrådsinntekter	649 137	663 277	706 975	709 707	697 156
Studiepoeng per heltidsekvivalent	37,9	43,2	42,3	42,3	42,2
Utvekslingsstudenter	1 732	1 702	1 804	1 860	1 873

UiO har identifisert seks indikatorer som følges særskilt opp. Resultatene ses her.

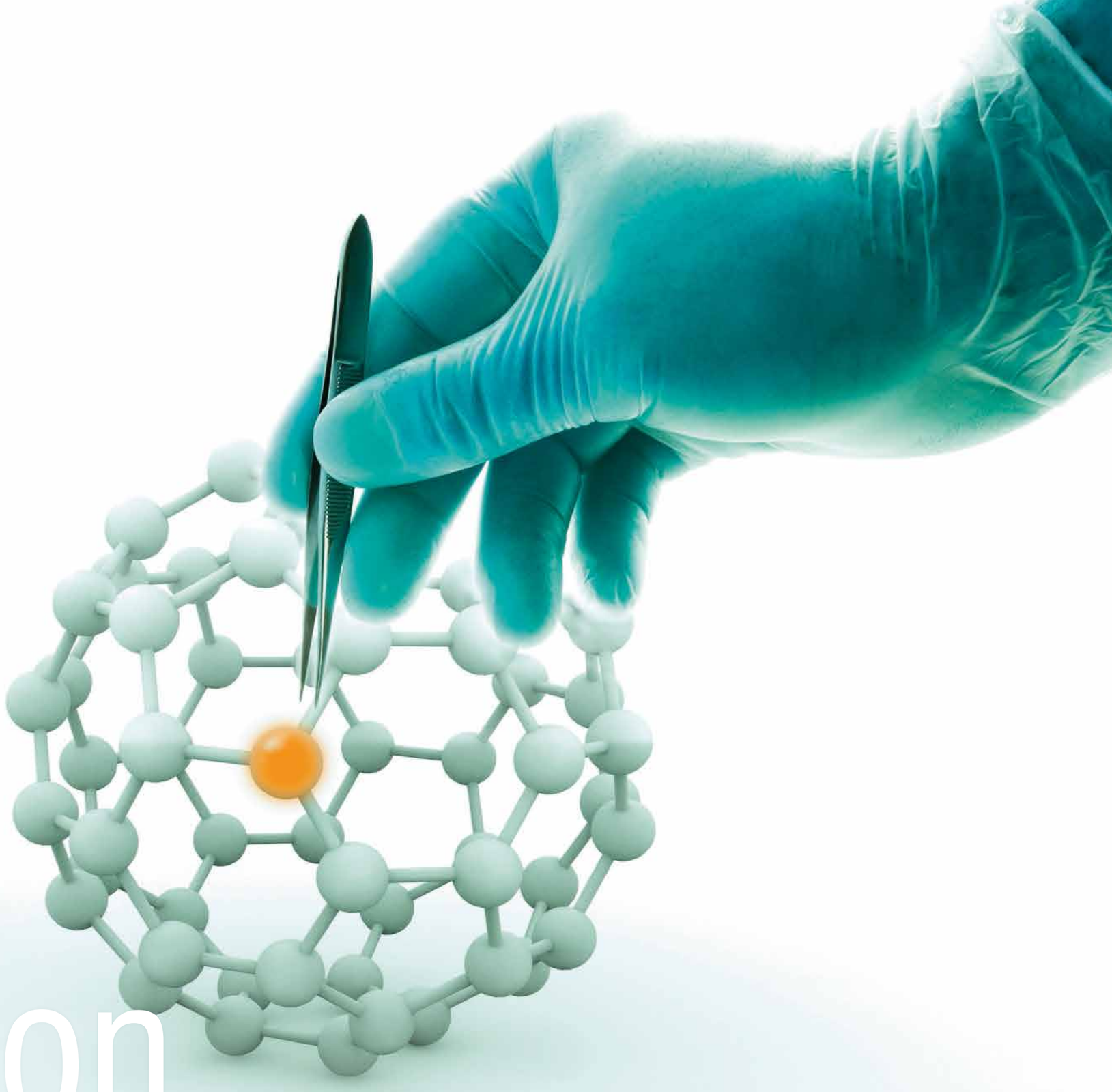
Innovasjon

INNOVASJON: Innovasjoner er nye eller vesentlig forbedrede varer, tjenester, prosesser, organisasjonsformer eller markedsføringsmodeller som tas i bruk for å oppnå samfunnsnytte, herunder **verdiskaping***.

Definisjonen omfatter ikke bare bidrag som sikrer økonomisk vekst og konkurranseevne, men også bidrag for å oppnå **samfunnsnytte**, som utvikling av offentlig sektor og ideelle organisasjoner.

Universitets- og høyskoleloven slår fast at institusjonene skal «**bidra til innovasjon og verdiskapning basert på resultater fra forskning og faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid**.» UiO jobber planmessig for å få enda mer innovasjon ut av vår forskningsaktivitet.

** Basert på OECDs innovasjonsdefinisjon i Oslo-Manualen:*
Oslo Manual – Guidelines For Collecting And Interpreting Innovation Data, 3rd Edition 2005

Innovasjon

Innovasjon er universitetenes fjerde samfunnsoppdrag

UiO ønsker å være et samfunnsengasjert universitet som gjennom aktiv dialog og samarbeid skal bidra til at forskningsbasert kunnskap kommer til anvendelse for å møte det 21. århundrets store samfunnsutfordringer.

UiO skal styrke innsatsen for å bidra til innovasjon og kunnskapsoverføring.

Inven2

Kommersialiseringsselskapet Inven2 eies av UiO og Oslo universitetssykehus (OUS). I 2014 satte Inven2 for andre år på rad rekord i antall patenter og ideer, med 47 nye lisensavtaler. Inven2 har fått inn 260 nye ideer og har mottatt 113 nye patentsøknader. Det er videre blitt etablert fem nye selskaper som et resultat av ideer og patenter meldt inn til Inven2. Sammen med OUS har UiO bygget opp Inven2 til å bli Nordens mest effektive innovasjonsaktør og selskapet er nå Norges fremste innovasjonsselskap målt i antall kommersialiseringer, inntekter fra kommersialiseringer og antall produkter på markedet.

Internasjonal erfaring viser at et innovasjonsselskap må ha en stor forskningsbase for å kunne lykkes. Inven2 har tilfang av ideer fra en stor del av den forskningen som foregår innenfor Norges universitets- og sykehussektor og har blitt ledende også på nordisk nivå.

Idetilfanget er økt med 20 prosent i løpet av 2014, og antall kommersialiseringer med 35 prosent. Selskaper som allerede er startet opp har hentet inn over 650 millioner kroner i privat kapital i 2014.

En stor andel av innovasjonene hos Inven2 kommer fra livsvitenskapene, som er UiOs største enkeltsatsning. UiO har også en målsetting om å stimulere til flere innovasjoner innen fornybar energi. Livsvitenskap og bioteknologi er trolig de områdene der innovasjonspotensialet ved norske forskningsinstitusjoner er størst.

Professor i molekylærbiologi, Inger Sandlie, mottok i 2014 Inven2s første ærespris for å ha levert inn sin innovasjon nummer 100. Professor Inger Sandlie på Senter for immunregulering (CIR) ved UiO forsker på hvorfor immunsystemet ved immunrelaterte sykdommer går til angrep på egen kropp.

Innovasjonsprisen 2014

Professor Øyvind Bruland mottok UiOs Innovasjonspris sammen med gründer Roy Hartvig Larsen for deres kreftmedisin Xofigo og grunnleggingen av selskapet Algeta. Xofigo brukes til behandling av pasienter med fremskreden prostatakreft og spredning til skjelettet.

UiOs bronselag fra iGem-konkurransen i syntetisk biologi 2014. Laget bestod av studenter fra ulike fagområder, og viser hva som kan oppnås ved å jobbe på tvers av tradisjonelle fagskiller. Syntetisk biologi er en teknologi som er sentral for å løse framtidas utfordringer.

INNOVASJONSÅRET 2014

Inven2 oppnår rekordresultater for 2013.

Innovasjonskonkurransen **Rektors utfordring** engasjerte mange studenter, som i år leverte forslag under temaet **Innovasjon for eldre.**

UiO og OsloTech arrangerte innovasjonskonferansen **Cutting Edge**, en konferanse for alle som er interessert i innovasjon og som er opptatt av hvordan fremtidens samfunn vil se ut.

UiO ble tildelt et nytt senter for forskningsdrevet innovasjon (SFI). Senteret, som heter **Centre for Scalable Data Access** (SIRIUS), skal utvikle nye teknologier for å identifisere og behandle relevant informasjon fra den store og økende mengden digitale data.

Avanserte beregninger på superraske datamaskiner er nå blitt helt nødvendig for å drive vitenskapen og innovasjonen videre. Tunge beregninger har vært drivkraften i de fleste sentrene for fremragende forskning ved UiO de siste ti årene.

iGem

UiO deltok høsten 2014 for første gang i den Massachusetts Institute of Technology-initierte internasjonale konkurransen i syntetisk biologi, iGEM, i Boston. Syntetisk biologi er å bruke genteknologi til å løse industrielle, miljømessige og helsemessige problemer. Ved små endringer i genmateriale kan levende organismer gis egenskaper mennesker kan nyttiggjøre seg av. Ebola-medisinen ZMapp er et eksempel på en slik medisin.

UiOs lag i iGEM 2014 fikk bronse i konkurranse med 243 lag fra hele verden. UiO-deltakernes prosjekt gikk ut på å organisere bakterier ved å binde dem sammen, et system de kaller «MicrOrganize». Målet er å konstruere et «samlebånd» med bakterier hvor ulike trinn i en prosess skjer i den rekkefølgen man vil. På denne måten vil man kunne utføre komplekse prosesser, slik som å nedbryte plast. Dette er også kunnskap som kan bli nyttig i utviklingen av fremtidens biomaskiner.

Deltakerne på laget UiOslo_Norway var syv studenter fra ulike fagområder: Vilde Olsson, William Brynildsen og Håkon Høgset, masterstudenter i molekylærbiologi; Izadora Lorrany, bachelorstudent i biokjemi og utvekslingsstudent fra Brasil; Sumuaya Yusuf, masterstudent i farmasi; Stian Lågstad, masterstudent i matematikk og informatikk, og Elina Melteig, masterstudent i bionanoteknologi

Nytt senter for forskningsdrevet innovasjon

Institutt for informatikk ved Universitetet i Oslo er tildelt et nytt senter for forskningsdrevet innovasjon (SFI). Senteret, som heter Centre for Scalable Data Access (SIRIUS), skal utvikle nye teknologier for å identifisere og behandle relevant informasjon fra den store og økende mengden digitale data. Forskningen vil bygge på og utnytte teknologiske nyvinninger innenfor blant annet tungregning og skyteknologi. Sirius er universitetets andre senter for forskningsdrevet innovasjon. UiO er samarbeidspartner ved ytterligere fire av 17 nye SFI-er i 2014.

Rektors utfordring

Innovasjonskonkurransen, som skal bidra til økt interesse for innovasjon og entreprenørskap blant UiOs studenter, hadde i 2014 tema «Innovasjon for eldre». Utfordringen til studentene var å skape en innovasjon for vellykket aldring.

Felles for de fleste lagene var at de benyttet dagens teknologi på nye måter for å skape mer effektive løsninger for fremtidens eldre.

Ingvild Eide fra Institutt for informatikk vant Oslo Kommunes pris med sitt prosjekt «Mine nærmeste». I tillegg vant gruppen til Arnab Majumdar fra Senter for entreprenørskap rektors pris for en brukervennlig mobil-app, som skal gjøre det enklere å være frivillig, gi kommunen tilgang til en stor frivillighetsbase og gjøre det lettere for frivillighetsorganisasjoner å organisere de frivillige. Begge prisene tilsvarte ett semesters studielån. Rektors utfordring er et samarbeid med Oslo kommune.

UiO jobber målrettet for å få enda flere nyskapinger ut av forskningen som foregår på universitetet. For å få dette til må innovasjon inn allerede i studieforløpet.

Hjerneforskerne er avhengige av beregningseksperter for å forstå sammenhengen mellom de enormt mange prosessene i hjernen. Beregninger kan derfor også være viktig for psykologifaget.

INNOVASJONSÅRET 2014

Ærespris for 100 innovasjoner

Professor i molekylærbiologi, **Inger Sandlie**, mottok i 2014 Inven2s første ærespris for å ha levert inn sin innovasjon nummer 100.

Professor Inger Sandlie på Senter for immunregulering (CIR) forsker på hvorfor immunsystemet ved immunrelaterte sykdommer går til angrep på egen kropp. De siste årene har Sandlie og hennes medarbeidere samarbeidet med det danske selskapet Novozymes Biopharma A/S om å utvikle en teknologi som skal brukes til å forlenge medisiners levetid i kroppen. Da kan pasientene vente lenger mellom hver gang medisinen tas, og de kan få medisinen i lavere doser. Lavere doser betyr i neste omgang også mindre bivirkninger, hvilket har fordeler både helseøkonomisk og i et pasientperspektiv. Denne teknologien markedsføres allerede av Novozymes og forventes å bli tatt i bruk av flere legemiddelselskaper i nær fremtid.

INGER SANDLIE

Sandlie har også selv vært med på å etablere to norske biotekselskaper, **Vaccibody og Nextera**.

Vaccibody fremstiller vaksiner mot en rekke sykdommer, inkludert ulike kreftformer og HIV, basert på spesialdesignede antistoffer.

Nextera utvikler nye medisiner mot sykdommer hvor immunforsvaret feilaktig går til angrep på kroppen, såkalte autoimmune sykdommer.

Sandlie er den første som også fikk UiO sin egen Innovasjonspris i 2011 for å ha brakt en rekke forskningsresultater fram til patenter og for å ha bidratt til oppstart av de to bioteknologiselskapene.

I 2014 ble **Algeta** kjøpt av legemiddelprodusenten Bayer for mer enn 17 mrd. kroner. Algeta står bak **kreftmedisinen** Xofigo, som er godkjent av Food and Drug Administration (FDA). Det er ytterst sjelden at et norsk legemiddel passerer dette nåløyet. Xofigo er et middel mot prostatakreft og er utviklet fra Kjemisk institutt og Oslo Universitetssykehus (OUS), Radiumhospitalet. Den nye medisinen har skapt nærmere 60 nye arbeidsplasser på Kjeller der legemidlet produseres og nesten 100 norske arbeidsplasser i Algeta.

UiOs lag fikk bronse i den internasjonale konkurransen i syntetisk biologi; iGem. Da kronprinsparet besøkte UiO sist, fikk de prøve seg på den metoden UiOs iGem-lag har utviklet. Kronprinsparets forsøk på å organisere bakterier ved å binde dem sammen, var vellykket.

Utdanning

UTDANNING: UiO har om lag 27 000 studenter, og tilbyr totalt 342 studieprogram på bachelor-, master- og ph.d.-nivå. Utvikling av UiOs utdanninger skal skje i tråd med de faglige prioriteringene, og med vekt på kvalitet i forskningsbasert utdanning, relevans for samfunn og arbeidsliv og etterspørsel fra søkerne.

Internasjonalisering skal brukes aktivt som et virkemiddel for økt kvalitet i UiOs utdanninger, og alle studieprogram skal inneholde internasjonale komponenter. UiO skal vurdere etablering av fellesgrader og andre former for utdanningssamarbeid innenfor sterke fagområder og fagområder med utviklingspotensiale sammen med internasjonalt ledende universiteter.

UiO jobber også planmessig for å **øke studiekvaliteten** gjennom bruk av nyere teknologi i undervisning og til studieformål.

UiO **bidrar til innovasjon** i samfunnet først og fremst gjennom å utdanne faglig sterke kandidater. Tett samspill med arbeids- og næringslivet om utdanningenes relevans er særlig viktig for å styrke kandidatenes bidrag til innovasjon.

Utdanning av høy kvalitet

Universitetet i Oslo er Norges foretrukne studiested, med nesten tre førstevalgsstudenter per studieplass. I 2014 fikk mer enn 10 700 studenter tilbud om plass ved UiO gjennom Samordna opptak.

Med 27 227 studenter er UiO Norges største universitet og kan tilby det bredeste fagtilbudet med om lag 200 studieprogrammer.

UiO tok i 2014 imot 1 873 utvekslingsstudenter. Studiekvalitet er den viktigste prioriteringen i UiOs årsplan.

Kandidatundersøkelsen

Dette er en undersøkelse blant uteksaminerte kandidater fra alle våre åtte fakulteter og omfatter om lag 11.000 kandidater på bachelor-, master- og ph.d.-nivå, som fullførte sin grad i perioden 2011-2013.
4 533 kandidater svarte på undersøkelsen. Analysen viser at kandidatene fra UiO etterspørres i arbeidslivet, og at de fleste kandidatene er fornøyd med det faglige utbyttet av utdanningen.

Tilbakemeldingene som kandidatene gir oss gjennom denne undersøkelsen, skal brukes i vårt arbeid med studiekvalitet. Her er hovedkonklusjonene fra Kandidatundersøkelsen 2014:

- Mer enn 8 av 10 kandidater er yrkesaktive og 8 av 10 er fornøyd med nåværende stilling
- 6 av 10 oppgir at arbeidsoppgavene i nåværende jobb passer med innholdet i utdannelsen
- 6 av 10 fikk første jobb etter mindre enn 6 søknader
- 9 av 10 kandidater jobber i heltidsstilling
- Nær 6 av 10 kandidater mener at UiO er nært eller svært nært deres ideelle utdanningsinstitusjon

Studentene ved UiO har nå kontakt med arbeidsgivere tidligere og de sender færre søknader før de får sin første jobb, sammenlignet med Kandidatundersøkelsen fra 2008. 86 prosent av studentene sier at de er fornøyd eller svært fornøyd med det faglige utbyttet av utdanningen ved UiO.

Studiebarometeret

I februar 2014 lanserte NOKUT studiebarometeret.no. Denne tjenesten er basert på en ny nasjonal undersøkelse av studentenes tilfredshet, gjennomført på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet. Hensikten er at utdanningssøkere bedre skal kunne sammenlikne studiekvalitet på tvers av utdanningsinstitusjoner.

UiO har ambisjoner om å være et ledende internasjonalt universitet. Det innebærer å stille høye faglige krav til våre

Det nye akademiske året markeres med velkomstseremoni på Universitetsplassen. I 2014 hadde mer enn 17 000 studenter UiO som sitt førstevalg blant studiestedene. Nær 11 000 fikk tilbud om plass.

studenter, og studentene må stille høye krav til UiO. Studiebarometeret viser at UiO-studenter jevnt over er meget godt fornøyd med studiene, finner dem faglig utfordrende og har ambisjoner om gode resultater på egne vegne. Studentene gir tilbakemeldinger som tas med i videre faglig oppfølging og nyskapende undervisnings- og vurderingsformer. En av de viktigste tilbakemeldingene er at vi må legge enda mer vekt på oppfølgingen av den enkelte student.

Læringsmiljøprisen

Læringsmiljøprisen 2014 gikk til emnet Historieformidling ved undervisningsleder John McNicol, Institutt for arkeologi, konservering og historie ved Det humanistiske fakultet. Historieformidling er et fag hvor studentene skal øves i historieformidling på ulike digitale plattformer, inkludert nettbasert historieformidling. Masteremnet ble undervist første gang vårsemesteret 2012, og ble opprettet på initiativ av daværende undervisningsleder professor Tor Egil Førland. I løpet av fire semestre har 125 studenter bestått emnet. Studentene får mulighet til å arbeide med sine faglige problemstillinger rettet mot formidling, og har skrevet kronikker og laget podcaster. De har lykkes godt med å få sine formidlingstekster på trykk i media. Resultatet av faget i 2014 var e-boka Historieformidling.

Studentskygger ved IMK

Institutt for medier og kommunikasjon (IMK) lanserte en ny ordning med studentskygger. Ordningen har som mål at IMKs studenter skal komme i kontakt med medievitere ute i arbeidslivet, slik at studentene kan få førstehåndsinformasjon om hva kunnskapen de tilegner seg ved IMK kan brukes til.

UTDANNINGSÅRET 2014

JANUAR

En rekke forelesninger blir lagt ut som **podcaster**, og blant annet gjennomfører Det humanistiske fakultet en konkurranse blant sine forelesere i å lage podcaster av egne forelesninger.

FEBRUAR

UiO lanserer den fritt tilgjengelige veiledningsressursen **Ph.D. on track**, som skal gi ph.d.-studentene kunnskap om og strategier for, kartlegging av forskningslitteratur og publisering av egne forskningsresultater.

MARS

Åpen dag arrangeres ved UiO, og en rekke elever fra videregående skoler blir kjent med litt av det UiO har å by på.

APRIL

To nye samarbeidsavtaler innen utdanning og forskning med **russiske universiteter** underskrives.

MAI

En rekke **digitale eksamener** avholdes ved UiO, som et ledd i UiOs satsning på ny teknologi som skal gi bedre studiekvalitet.

JUNI

Den internasjonale sommerskolen ved UiO åpner. 583 studenter fra 86 ulike land tilbringer seks uker ved universitetet.

JULI

Mer enn 10.700 søkere får tilbud om **studieplass** ved UiO. I 2014 var UiO førstevalg for i nær 17.000 søkere.

AUGUST

Det medisinske fakultet vedtar en ny studieplan for **profesjonsstudiet i medisin.**

Hersleb og Blindern videregående skoler åpner. Begge skal ha en tydelig akademisk profil og nær tilknytning til Universitetet i Oslo.

SEPTEMBER

BERIT SVENDSEN, TELENOR

Karrieredagen ved UiO avholdes, med mer enn 60 arbeidsgivere til stede.

OKTOBER

Kandidatundersøkelsen 2014 presenteres, og viser at UiO-studenter kommer raskt i jobb og at de er svært fornøyd med UiO som studiested.

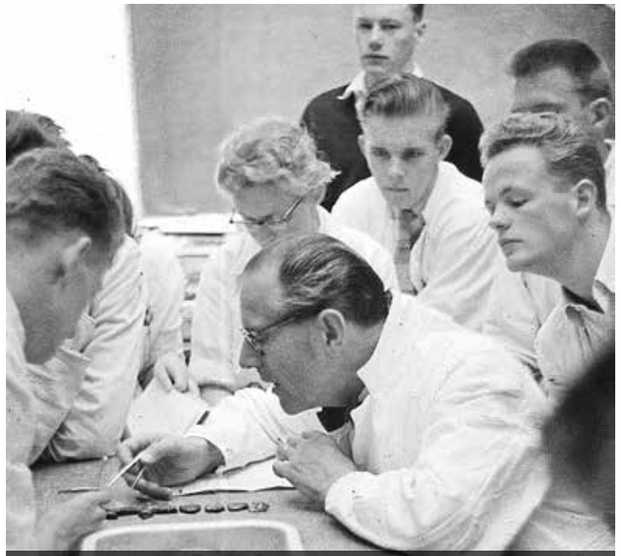
NOVEMBER

UiO deltar i debatt om implementeringen av **Lucens guidelines**, som skal beskytte skoler og universiteter fra militær maktbruk. Regjeringens og UiOs standpunkt er at utdanningsinstitusjoner må bli fredet i krigssituasjoner, på lik linje med sykehus og helsestasjoner. Institusjoner som er til for samfunn og individ kan ikke samtidig være mulige oppholdssteder for styrker i krig.

DESEMBER

Ved årets avslutning hadde UiO uteksaminert **518 doktorgradskandidater.**

Det medisinske fakultet markerte 200-årsjubileum med å innføre ny studieplan, Oslo 2014. Slik sikrer de en kontinuerlig forbedring av studiekvaliteten.

Ny studieplan ved medisin

Det medisinske fakultet feiret sitt 200-årsjubileum i 2014 og innførte en ny studieplan for profesjonsstudiet i medisin, kalt Oslo 2014. Den nye planen tar opp i seg den teknologiske, demografiske og medisinske utviklingen som har skjedd de siste tiårene og har et stort innslag av nye læringsformer, e-læring og ferdighetstrening. Det innføres en mentorordning for alle studentene. Mentorene skal støtte studentene og skal gi tilbakemeldinger. Ordningen er ment å skape et forum for refleksjon om erfaringene man gjør seg som medisinstudent. Dette er i tråd med universitetets ambisjoner om tettere oppfølging av studentene.

MOOCs og digital eksamen

Ledelsen ved UiO er svært opptatt av å utnytte digital teknologi optimalt slik at vi kan styrke utdanningen og studiekvaliteten. Det jobbes målrettet med bruken av såkalte MOOCs (Massive Open Onlice Courses) og digital eksamen ved universitetet. Her følger noen eksempler.

Det juridiske fakultet har gjennomført digital eksamen for 4 100 kandidater siden høsten 2012. Våren 2014 hadde 12 emner digital eksamen. Totalt var 1 600 kandidater oppmeldte med digital eksamen våren 2014. Dette er resultat av fakultetets målrettede satsing på digital eksamen siden 2011. Målet er at alle eksamener ved fakultetet skal avlegges digitalt fra 2015.

Digital eksamen er nå innført i omtrent halvparten av medisinstudiet og i ett emne i bachelor- og masterstudiene. I øyeblikket avvikles det i alt 20 digitale eksamener per år. Det er signalisert et ønske om flere slike eksamener.

Institutt for lærerutdanning og skoleforskning gjennomførte våren 2014 en digital eksamen for til sammen 300 lærerstudenter i praktisk-pedagogisk utdanning (PPU). Oppgaveformene er nyutviklet. Blant annet inneholder eksamenen et videocase av en undervisningsrelatert situasjon som er filmet på en av UiOs universitetsskoler, og som studentene skal vurdere.

Senter for utvikling og miljø (SUM) startet høsten 2014 utviklingen av et MOOC-kurs med tittel: “What Works? Success Stories in International Development”. Dette er ett av de første internasjonale MOOC-tilbudene fra UiO og Norge. Samarbeidspartnerne er Stanford University, Chancellor College i Malawi og China Agricultural University i Bejing.

UiO tilbyr «FlexPhil», et nettbasert kurs i ex.phil. FlexPhil ble startet for å øke gjennomføringsgraden av faget og har blitt svært positivt mottatt. Studenter og undervisere setter stor pris på at ny teknologi benyttes som et tillegg til den tradisjonelle undervisningen. UiO har også inngått en avtale med FutureLearn, som skal være vår plattform for å tilby gratis UiO-kurs til nettstudenter over hele verden.

Godt læringsmiljø

Med utgangspunkt i et godt læringsmiljø startet Det matematisk naturvitenskapelige fakultet i 2014 en stor satsing på utdanning og læringsmiljø ved fakultetet. Prosjektet, som har fått navnet “Kultur for læring” (InterArc), skal i først omgang vare i ut 2016. Hovedelementene er utdanning med revisjon av studieprogrammene, en utvikling av læringsmiljøet og å etablere en robust kultur for læring blant fakultetets ansatte.

Prosjektet skal bidra til å realisere fakultetets ambisjon om å være et av Europas mest attraktive miljøer for utdanning og forskning innen realfag og teknologi innen 2025.

Erfaringsbasert master: IT og ledelse

Institutt for informatikk tilbyr masterkurset IT og ledelse. Masterkurset er skreddersydd for de som ønsker mer kunnskap innen informasjonsteknologi, ledelse, organisasjonsutvikling og strategi. Bakgrunnen for kurset er at teknologi og ledelse må ses i sammenheng for å lykkes i en kompleks arbeidshverdag.

Kurset er svært populært og får gode tilbakemeldinger fra deltakerne. Per i dag har om lag 250 studenter tatt ett eller flere av kursene i mastergraden. Om lag halvparten av studentene har eller har hatt lederstillinger, og de aller fleste tar sikte på en lederkarriere innen IT etter gjennomført masterkurs.

Samarbeid med Osloskolene

Hersleb og Blindern videregående skoler åpnet i høst i nye og rehabiliterte bygg. Skolene skal ha en tydelig akademisk profil og nær tilknytning til UiO, som på sin side styrker sitt samarbeid med Osloskolen.

UiO har opprettet et nært samarbeid med 20 skoler som kan kalle seg universitetsskoler. Hensikten er å skape gode modeller for lærerstudentenes praksis og å styrke forsknings- og utviklingsarbeidet i skolene. ProTed - vårt Senter for fremragende lærerutdanning – er en viktig innovatør i dette arbeidet.

UiO tilbyr kveldskurs i matematikk til særlig kvalifiserte elever fra videregående skole. Elevene viser stort engasjement og gode resultater.

Observatoriet ved Solli har utviklet et realfaglig tilbud for elever i 7. klasse i grunnskolen. Om lag 4 500 elever og mer enn 120 skoleklasser inviteres dit hvert år, og tilbakemeldingene fra både elever og lærere er svært positive.

Erna Solberg besøker den internasjonale sommerskolen
Den internasjonale sommerskolen ble arrangert i juni og juli. Statsminister Erna Solberg er også nestleder i Millennium Development Goals Advocacy Group, og presenterte Millennium Development Goals-rapporten 2014 ved UiOs internasjonale sommerskole.
De internasjonale studentene deltok aktivt i diskusjonen rundt millenniumsmålene. Solberg påpekte behovet for at de kommende bærekraftsmålene, som bygger på millenniumsmålene, må være målbare og konkrete. En av utfordringene som ble diskutert, var at om lag 58 millioner barn fortsatt ikke har tilgang til grunnutdanning.

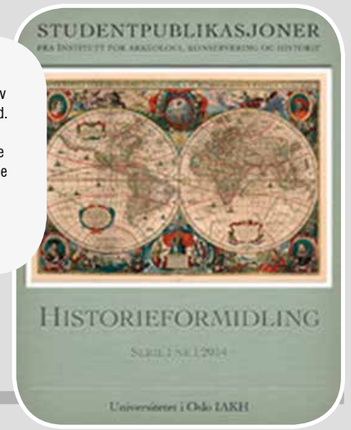
Solberg ble presentert for **UiO/Lancet-rapporten om global helse** under sitt besøk, og rektor påpekte nødvendigheten av å tenke helse inn i alle politiske beslutninger knyttet til økonomisk og sosial utvikling.

Historieformidling fra studentene
Tekstene i e-boka er skrevet av studenter som har bestått masteremnet HIS4050 – Historieformidling. Tekstene er et utvalg av studentarbeidene fra høsten2013. Universitetslektor **John McNicol**, emneansvarlig for HIS4050, sier at planen er å publisere de beste tekstene fra hvert studentkull i semestrene fremover. I tillegg til John McNicol er master i historie Erik Tobias Taube med i redaksjonen for e-boka.

Faget ble også tildelt **Læringsmiljøprisen** for 2014.

Masteremnet ”**Historieformidling**” ble undervist første gang vårsemesteret 2012. Det ble opprettet på initiativ av daværende undervisningsleder professor Tor Egil Førland. I løpet av fire semestre har 125 studenter bestått emnet. Emnet har gitt studentene mulighet til å arbeide med sine faglige problemstillinger rettet mot formidling. Studentene har skrevet kronikker og laget podcaster. De har også lykkes godt med å få sine formidlingstekster på trykk i media.

FORSKNING: UiO ligger i snitt over 25 prosent over gjennomsnittet av alle norske universiteter, målt i publikasjonspoeng per vitenskapelige årsverk.

De tre tverrfaglige hovedsatsningene er livsvitenskap, UiO:Energi og UiO:Norden.
UiO har ti Sentre for fremragende forskning, og totalt 26 ERC-grants ved utgangen av 2014.

UiO skal fremme grensesprengende forskning og være en etterspurt samarbeidspartner, nasjonalt så vel som internasjonalt.

Forskning

Grensesprengende forskning

Universitetet i Oslo skal fremme grensesprengende forskning, utdanning, innovasjon og formidling, og være en etterspurt internasjonal samarbeidspartner.

Universitetet i Oslo ligger i snitt 25 prosent over gjennomsnittet av alle universiteter i landet, målt i publikasjonspoeng per vitenskapelige årsverk. Samlet sto UiO i 2014 for om lag 26 prosent av totalt antall publikasjonspoeng i sektoren.

UiO er også det universitetet i Norge som henter inn størst andel inntekter fra Norges Forskningsråd og EU, og har flere ERC-grants enn resten av landets institusjoner til sammen. Dette viser at UiO gjør det godt der forskningskvalitet er avgjørende.

Doktorgrader

I 2014 ble det avlagt 518 doktorgrader ved UiO. Det har de siste årene vært gjennomført et systematisk arbeid ved UiOs fakulteter for å bedre gjennomføring og fullføringsgraden.

Tre tverrfaglige hovedsatsinger

Livsvitenskap

Livsvitenskap er forskning på biologiske prosesser og fenomener som favner hele verdikjeden fra naturvitenskap til medisin. Livsvitenskapelig forskning bidrar til at sykdommer oppdages tidligere, mens medisiner og behandling etter hvert kan skreddersys den enkelte pasient. Livsvitenskapsmiljøene i Osloregionen er rangert blant de 20 mest lovende forskningsklynger i verden innen bioteknologi (Genome Technology, 2008).

UiO huser i dag over 1000 forskere og vitenskapelig ansatte som alle jobber med ett felles mål for øyet: Å forstå mer av oss mennesker og livet rundt oss. Vi klarer det ved å bringe sammen innovativ spisskompetanse fra blant annet medisin, materialteknologi og nanoteknologi.

Livsvitenskap er UiOs største satsing, og om noen få år er målet å ha på plass et eget livsvitenskapsbygg for forskningsmiljøene. Dette er nødvendig for å kunne realisere UiOs potensial innen livsvitenskapene fullt ut, og for å få på plass den infrastrukturen som moderne livsvitenskapsprosjekter er avhengige av.

I Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2015-2024, var livsvitenskapsbygget ved UiO det ene av to bygg som ble prioritert.

UiO:Energi

UiO Energi legger til rette for tverrfaglig forskning, innovasjon og utdanning på energifeltet, og griper med det tak i ett av vår tids mest kompliserte utfordringer: Overgangen til et bærekraftig energisystem.

Initiativet ble lansert i 2012, og det første tverrfaglige masterkurset i bærekraftige energisystemer gikk høsten 2013.

Psykologi er mer enn samtaleterapi. Faget har nære forbindelser til nevrovitenskap og hjerneforskning, i tillegg til humanistisk og samfunnsvitenskapelig forskning. Psykologisk institutts forskningsprofil avspeiler denne bredden gjennom flere større forskningsprogrammer.

UiO:Norden

Formålet med satsingen er å rette et kritisk søkelys på forutsetningene for den nordiske modellen, diskutere dens fremtid og hvilke oppfatninger som finnes internasjonalt.

UiOs styre vedtok i juni 2014 formelt å starte initiativet.

Det humanistiske fakultet er vert for satsingen og arrangerte i februar en idedugnad, hvor 30 forskere fra alle UiOs fakulteter deltok.

UiO i forskningstoppen i Europa

UiO har, i likhet med regjeringen, ambisjoner om å øke andel av forskningsmidler fra EU. UiO hadde i 2014 totalt 26 ERC-tildelinger, fordelt på 12 starting grants, 13 advanced grants og ett consolidator grant.

ERC Starting Grants retter seg mot unge lovende forskere som har ambisjoner om å bli ledende forskere eller er i ferd med å etablere sin egen uavhengige forskningsgruppe. I kategorien Physical Sciences and Engineering hadde UiO to søkere i finalen. Nåløyet er svært trangt, men begge finalistene fikk innvilget sine søknader:

Simen Kvaals prosjekt:

Simen Kvaal har fått støtte for prosjektet med tittelen «Bivariational Approximations in Quantum Mechanics and Applications to Quantum Chemistry» der utfordringen er å utvikle nye metoder for kvantekjemiske beregninger, i skjæringsfeltet matematikk, fysikk og kjemi.

Ann-Ceclie Larsens prosjekt

Ann-Cecilie Larsen har fått støtte for prosjektet med tittelen «Resonant Nuclear

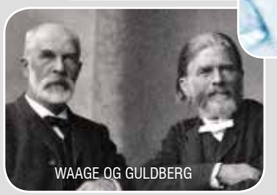
FORSKNINGSÅRET 2014

JANUAR

FEBRUAR

MARS

WAAGE OG GULDBERG

150-årsjubileet for **kjemiens grunnlov** markeres med et festmøte for dens grunnleggere: Peter Waage og Cato Maxmilian Guldberg.

APRIL

MAI

I revidert **nasjonalbudsjett** settes det av en økning i midler til forskning.

JUNI

UiOs styre vedtar formelt å starte den tverrfaglige forskningssatsingen **UiO:Norden.**

JULI

MARIE REGE

INGEBORG ROSSOW

BERNT AARDAL

AUGUST

En undersøkelse viser at **UiO-forskere er sitert** nær femti ganger daglig i norske medier. Deres bidrag til den offentlige debatten er svært viktig.

SEPTEMBER

OKTOBER

UiO deltar på **Transatlantic Science Week** i USA.

Institutt for teoretisk astrofysikk hadde fem **artikler og forsiden i magasinet Science**. Dette er en stor anerkjennelse av forskernes arbeid og funn.

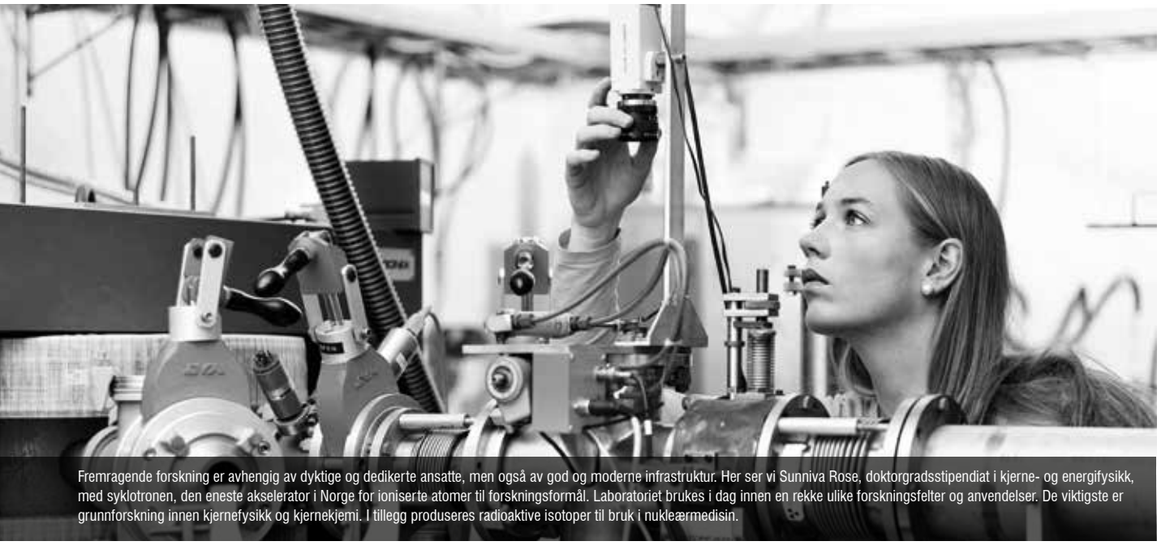
NOVEMBER

UiO blir tildelt to **ERC grants**, og har nå totalt 26 tildelinger fra ERC.

DESEMBER

Den første internasjonale fellesgraden i Norge ble klar. Programmet **EDOLAD** handler om forholdet mellom jus og utvikling.

Fremragende forskning er avhengig av dyktige og dedikerte ansatte, men også av god og moderne infrastruktur. Her ser vi Sunniva Rose, doktorgradsstipendiat i kjerne- og energifysikk, med syklotronen, den eneste akselerator i Norge for ioniserte atomer til forskningsformål. Laboratoriet brukes i dag innen en rekke ulike forskningsfelter og anvendelser. De viktigste er grunnforskning innen kjernefysikk og kjernekjemi. I tillegg produseres radioaktive isotoper til bruk i nukleærmedisin.

Gamma Decay and the Heavy-Element Nucleosynthesis» der hun blant annet skal studere hvordan grunnstoffer dannes.

Sentre for fremragende forskning

UiO har ti Sentre for fremragende forskning:

- Senter for flerspråklighet
- Senter for forskning på mentale lidelser
- Senter for forskning om internasjonale domstolers legitimitet
- Senter for jordens utvikling og dynamikk
- Senter for studier av likhet, sosial organisering og økonomisk utvikling
- Senter for studier av rasjonell, språklig og moralsk handling
- Senter for økologisk og evolusjonær syntese
- Senter for kreftbiomedisin
- Senter for immunregulering
- Senter for teoretisk og beregnings-orientert kjemi (sammen med Universitetet i Tromsø)

Den første fellesgraden for ph.d.-kandidater i Norge klar

I desember ble den første internasjonale fellesgraden for ph.d-kandidater i Norge klar. Programmet European Joint Doctorate in Law and Development (EDOLAD) vil drive forskningen på forholdet mellom jus og utvikling fremover. Det er stort behov for kompetanse innen feltet «law and development» i utviklingsland og hos bistandsytere. Nå får vi altså et spesialisert tilbud på PhD-nivå i samarbeid med University of Edinburgh (UK), Tilburg University (Nederland), Tartu University (Estland), Deusto University (Spania) og North-West University (Sør-Afrika).

CEMO

Det utdanningsvitenskapelige fakultet vant en åpen, nasjonal konkurranse initiert av Kunnskapsdepartementet for å få etablere Center for Educational Measurement at the University of Oslo (CEMO).

Senteret fokuserer på forskning omkring kvantitative metoder knyttet til læring og har lykkes med god internasjonal rekruttering. Forsknings- og publiseringsaktiviteten er allerede svært høy.

Forskningsledelse

UiO har to programmer for forskningsledere, samt et nytt tilbud for yngre forskningsledere. Disse inngår i UiOs bredere arbeid med kompetanseutvikling. De to lederutviklingprogrammene, samt opplegget for de yngre forskerne får meget positive tilbakemelding i peer-gruppens avsluttende rapport avgitt desember 2014.

IT-behandling av sensitive data

Universitetets senter for informasjonsteknologi (USIT) har utviklet en egen IT-infrastruktur for forskning på sensitive data, «TSD – Tjenester for sensitive data 2.0». Løsningen etablerer svært sikre omgivelser for tjenester for innsamling, lagring, behandling og analyse av sensitive data. TSD er en unik tjeneste i Norge og Norden og mange universitet og helseforetak har vist stor interesse for å ta i bruk denne tjenesten.

Institutt for teoretisk astrofysikk i Science

Institutt for teoretisk astrofysikk har fem artikler samt forsidebildet i oktober-nummeret av Science. I spesialutgaven av det anerkjente forskningsmagasinet ble det publisert artikler som hver for seg beskriver bruk av bilder og spektra fra IRIS og presenterer viktige fremskritt mot en fullstendig forståelse av hvor solatmosfæren får energien sin fra. Artiklene gjør solen mindre mystisk enn før. Det er en stor anerkjennelse av forskernes arbeid å få funnene presentert i Science.

Kjemiens grunnlov 150 år

Massevirkningsloven hadde jubileum i 2014. Det var kjemikeren Peter Waage og matematikeren Cato Maximilian Guldberg ved UiO som i 1864 oppdaget massevirkningsloven. Massevirkningsloven danner en bærebjelke for all kjemisk teori og er like gyldig i dag som for 150 år siden. Den danner grunnlaget for vår tenking enten vi skal fremstille et nytt legemiddel eller lage et batteri.

FORSKNINGSÅRET 2014

Nytt senter for klinisk ernæring
UiO åpnet i november den nye storsatsningen på klinisk ernæring i nyoppussede lokaler på Domus Medica. Senteret drives sammen med Oslo universitetssykehus. Med åpningen av Senter for klinisk ernæring samlokaliseres ansatte fra Oslo universitetssykehus og Universitetet i Oslo på Domus Medica, Gaustad. Pasientbehandling, undervisning og forskning samles under ett tak. Senteret blir med det landets ledende kliniske ernæringssenter.

TIRILL WILLUMSEN

Professor **Tirill Willumsen** ved Det odontologiske fakultet ble tildelt **Akademikerprisen** for sin fremragende forskning på tannlegeskrekk i relasjon til tortur og overgrep.

HARALD STENMARK

Professor Harald Stenmark er tildelt **Kong Olav Vs Kreftforskningspris 2014.** Stenmark er professor ved Institutt for klinisk medisin og har siden 2007 ledet Senter for kreftbiomedisin.
Harald Stenmark er spesielt kjent for sin forskning på hvordan en celle utvikler seg til en kreftcelle. De banebrytende cellebiologiske funnene til Stenmark og hans gruppe, har gjort det mulig å utvikle mer treffsikre behandlingsformer for kreft.

Nytt bygg for livsvitenskap
UiO huser i dag over 1000 forskere og vitenskapelig ansatte som alle jobber med ett felles mål for øyet: Å forstå mer av oss mennesker og livet rundt oss. Vi klarer det ved å bringe sammen innovativ spisskompetanse fra biologi, fysikk, kjemi, farmasi, matematikk, statistikk, informatikk og en rekke andre fag.

Livsvitenskap er UiOs største satsing, og om noen få år er målet å ha på plass et eget livsvitenskapsbygg for forskningsmiljøene. Dette er nødvendig for fullt ut å kunne realisere UiOs potensial innen livsvitenskapene, og for å få på plass den infrastrukturen moderne livsvitenskapsprosjekter er avhengige av.

Da regjeringen i 2014 la frem sin Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2015-2024, var livsvitenskapsbygget ved UiO det ene av to bygg som ble prioritert.

DIALOG MED SAMFUNNET: Formidling er universitetenes fjerde samfunnsoppdrag. Kunnskap fra UiO skal formidles til omverdenen, men universitetene skal også invitere til og bidra inn i debatt.

Gjennom seminarer, forelesninger, debattmøter, festivaler, utstillinger, museer, rapporter og daglige medieoppslag bidrar UiOs forskere og UiOs ledelse til at dette **samfunnsoppdraget** møtes.

UiOs studenter og ansatte er stolte over å bidra til **kunnskapsallmenningen**, nasjonalt så vel som internasjonalt.

Isskulpturer markerte starten på Botanisk hages **200-årsjubileum**.

Dialog

Dialog med samfunnet

Formidling er et av universitetenes samfunnsoppdrag. Universitetet i Oslo har gjennom 2014 løst dette gjennom en rekke publikasjoner, forelesninger, arrangementer og bidrag inn i offentlig debatt. Mediene etterspør i stor grad kompetanse fra UiO. Statistikk viser at det er om lag femti UiO-forskere i mediene daglig.

Grunnlovsjubileet

Ett av målene for jubileumsåret var å gjøre Grunnloven levende. Universitetet var svært delaktig i det som skjedde i 1814 og hadde en naturlig stor rolle i markeringen av vår grunnlovs 200-årsjubileum.

UiO arrangerte i mars en egen grunnlovsuke med et tettpakket program med dagsaktuelle og historiske temaer. «Grunnlovsfrokoster» med temaer som menneskerettigheter, det norske demokratiet, terror og annet, startet hver dag. Den faglige delen ble daglig avsluttet med presentasjoner av aktuelle bøker fra universitetets egne forskere. Uken ble avrundet 8. mars med et seminar om likestillingens samfunnsverdi.

UiO arrangerte i tillegg åpne lørdagsforelesninger i Gamle festsal gjennom hele året, med temaer knyttet til demokrati, frihet og et samfunn i endring.

Ved Kulturhistorisk museum vakte utstillingen «Ja, vi elsker frihet» mye oppmerksomhet. Fotokunstner Lill-Ann Chepstow-Lusty og numismatiker Svein Gullbekk kuraterte utstillingen, hvor begrepet frihet ble utforsket, utfordret og behandlet i skjæringspunktet mellom kunst og vitenskap.

I juni arrangerte De norske historiedagene og ARENA konferansen Det norske paradoks, som rettet et selvransakende blikk på landet vårt i nasjonalt og internasjonalt perspektiv og på faglig grunnlag. UiO var også vertskap for den niende verdenskongressen om «Constitutional Challenges: Global and Local».

UiOs formidlingspris for 2014 gikk til jusprofessorene Ola Mestad og Dag Michalsen for deres formidling i anledning grunnlovsjubileet. Michalsen var hovedredaktør for seksbindsverket "Nye perspektiver på grunnloven 1814–2014", som springer ut av et tverrfaglig forskningsprosjekt med samme navn. Mestad var en av forfatterne og hadde også viktig rolle som styreleder for forskningskomiteen for Grunnlovsjubileet 2014.

Nye æresdoktorer

Ved UiOs årsfest 2. september ble det utnevnt 17 nye æresdoktorer. Gjennom æresdoktorene blir UiO enda sterkere forankret i det internasjonale akademiske samfunn.

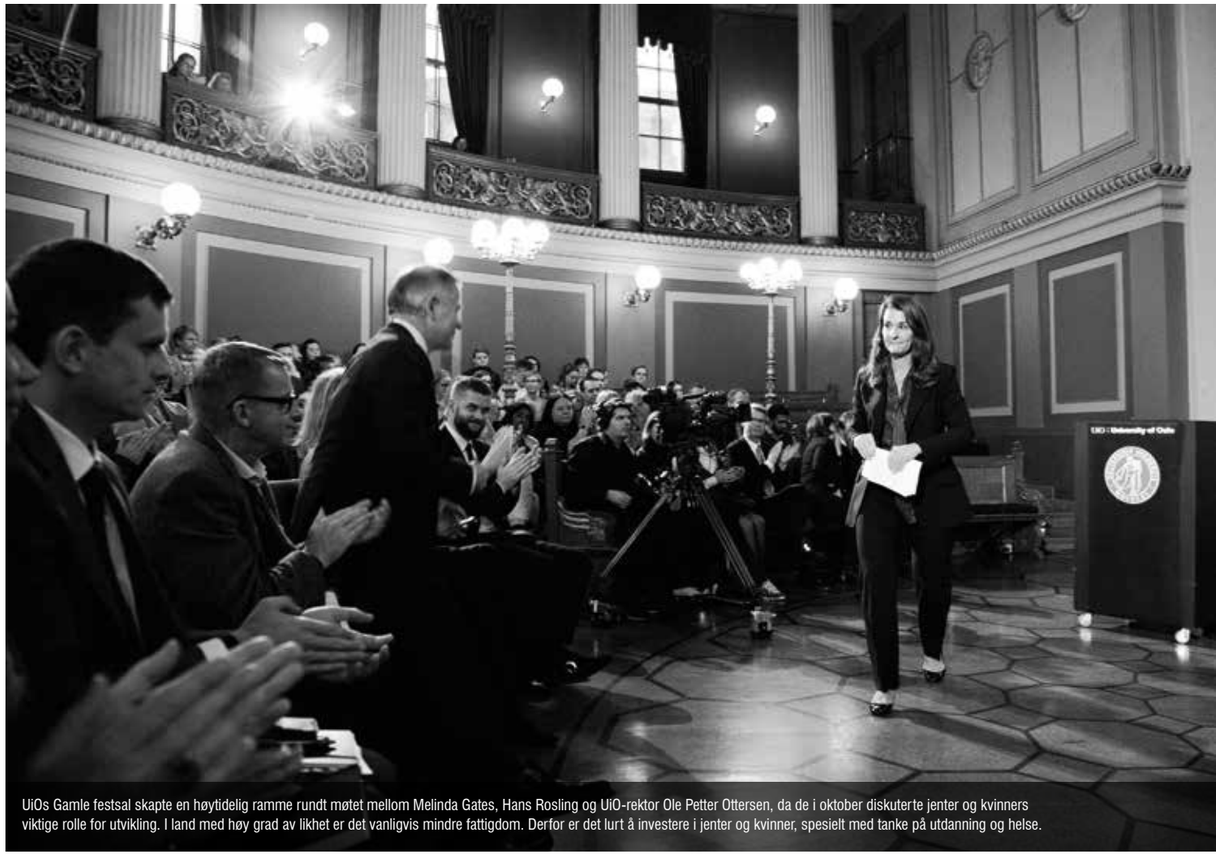
Menneskerettighetsprisen

Universitetet deler årlig ut UiOs menneskerettighetspris. I 2014 gikk prisen til den italienske forfatteren og journalisten Fabrizio Gatti for hans reportasjer og bøker om migrasjon i Europa. Dette var første gang UiOs menneskerettighetspris gikk til en journalist.

Fabrizio Gatti har opptrådt som spesialutsending for den italienske avisen L´Espresso og publisert en rekke artikler om migrasjon til Europa, men også om hvordan illegale innvandrere blir utnyttet i Italias landbruk.

Kommisjonen for global helse

UiO og Lancet har gjennom to år jobbet med en rapport om global helse. Rapporten «The Political Origins of Health Inequity: Prospects for Change» ble lansert i februar

UiOs Gamle festsal skapte en høytidelig ramme rundt møtet mellom Melinda Gates, Hans Rosling og UiO-rektor Ole Petter Ottersen, da de i oktober diskuterte jenter og kvinners viktige rolle for utvikling. I land med høy grad av likhet er det vanligvis mindre fattigdom. Derfor er det lurt å investere i jenter og kvinner, spesielt med tanke på utdanning og helse.

KOMMUNIKASJONSÅRET 2014

JANUAR

KRISTIN HALVORSEN

Botanisk hage markerte starten på sitt **200-årsjubileum** med isskulpturer og islabyrinter.

UiO/Lancet-kommisjonen for global helse lanserte sin rapport «The Political Origins of Health Inequity: Prospects for Change».

FEBRUAR

MARS

UiOs grunnlovsuke går av stabelen, med en rekke debatter, seminarer og foredrag.

Oslo-benken på Stortinget innviet den nye **Oslo-benken** i Botanisk hage.

APRIL

UiO festivalen

UiO-festivalen gikk av stabelen med over 6 000 besøkende.

DALAI LAMA

Dalai Lama holdt foredrag i Chateau Neuf.

Utstillingen «**Ja, vi elsker frihet**» ble åpnet ved Kulturhistorisk museum.

MAI

Naturhistorisk museum feirer sitt **200-årsjubileum** med en stor jubileumsfest på Tøyen.

JUNI

Utstillingen av finalistforslagene til nytt **livsvitenskapsbygg** ved UiO åpner.

UiO:Energi arrangerer konferansen **Renewable Energy Research Conference 2014** i samarbeid med Senter for fornybar energi.

JULI

ERNA SOLBERG

Statsminister Erna Solberg besøker den internasjonale sommerskolen ved UiO for å presentere **The Millennium Development Goals report 2014.**

AUGUST

UiO kåres til nr. 69 av nær 20.000 universiteter i rangeringen **Webometrics**. Rangeringen sier noe om hvor tunge universitetene er innen forskning og publisering.

SEPTEMBER

17 nye **æresdoktorer** ble utnevnt ved UiOs årsfest.

Forskningsdagene gikk av stabelen, med blant annet **forskningstorg** og **Forsker Grand Prix**. UiOs fakulteter sto for mange godt besøkte arrangement på Litteraturhuset.

OKTOBER

OTTERSEN, GATES OG ROSLING

I samtalen «**Putting women and girls at the heart of development**», snakket Melinda Gates og Hans Rosling om hvordan potensialet i utviklingsbistand kan utnyttes bedre gjennom å investere ytterligere i kvinner og jenters levekår.

NOVEMBER

Finalen i innovasjonskonkurransen **Rektors utfordring** gikk av stabelen. Temaet var **Innovasjon for eldre.**

UiOs Menneskerettighetspris ble delt ut til den italienske journalisten **Fabrizio Gatti**.

DESEMBER

FABRIZIO GATTI

2014, med et stort arrangement i Gamle festsal. Kommisjonen, som ble ledet av UiOs rektor Ole Petter Ottersen, peker på at helse altfor ofte kommer i skyggen av økonomiske mål. Global helse kan ikke ses på som et område alene, men må tas med i betraktning i politiske styringsmekanismer og økonomiske utviklingsprosjekter. Ulikheter i helse er uakseptable dersom de kan unngås eller reduseres gjennom politiske tiltak.

Rapporten BioVerdi

UiO og femti sentrale aktører i næringslivet la i mai 2014 frem rapporten BioVerdi – slik kan bioøkonomi bli vår nye olje.

BioVerdi-prosjektet gir konkrete forslag til hvordan man med en bevisst politikk og samarbeid mellom aktørene (Forskning og utdanning, næring, kapital, myndighet) og sektorene (helse, marin, landbruk og industri), kan løfte de norske bio-næringene til å bli vår «nye olje».

Prosjektet er etablert i partnerskap mellom omkring 50 aktører: Universiteter og andre FoU-miljøer, forsknings- og kunnskapsparker, industrirepresentanter fra de fire bio-næringene og fra kapitalmiljøer.

Dalai Lama i Chateau Neuf

Dalai Lama holdt i mai et foredrag i Chateau Neuf. Temaet for hans foredrag var «Taking Responsibility for Tomorrow's World», og hans budskap var at studentene må ta lederskap og sørge for at det 21. århundret blir preget av fred og forsoning. Foredraget var i regi av Senter for utvikling og miljø og Det Norske Studentersamfunds kulturutvalg, og inngikk i årets Arne Næss Symposium.

UiO er synlig og åpen

Webometrics er en rangering som blant annet sier noe om hvor synlig universitetene er på internett. UiO er nå rangert som nummer 13 i Europa og nummer to i Norden (etter Universitetet i Helsinki). På verdensrangeringen er UiO på 73. plass totalt og på 36. plass når det gjelder «åpenhet». Over 20 000 universiteter omfattes av rangeringen.

Formidling om språkvansker

Institutt for lingvistiske og nordiske studier (ILN) ved Det humanistiske fakultet har laget en snarvei til de som har – eller som arbeider med – språkvansker. På nettstedet språkvansker.no kan folk utenfor forskerfellesskapet på Blindern finne oppdatert informasjon om både typisk og atypisk språkutvikling, og om språkvansker hos barn så vel som voksne. Slik viser dette formidlingsprosjektet hvordan lingvistisk forskning og utviklingsarbeid kan hjelpe mennesker med språkvansker. Det er ofte vanskelig for å finne oppdatert informasjon som er relevant for de som er berørt av språkvansker.

Andre jubileer

I tillegg til at UiO bidro sterkt under grunnlovsjubileet, ble det også markert en rekke andre jubileer i 2014.

Medisinfaget har gjennomgått en enorm utvikling. Her får nye medisinstudenter et møte med «Jernlunga», en kapsellignende maskin som hjalp poliopasienter å puste. Enkelte poliopasienter måtte tilbringe flere år liggende i jernlunge. I dag er polio utryddet på grunn av vaksiner.

Det medisinske fakultet 200 år

Med slagordet «Vi har tenkt på fremtiden i 200 år» markerte Det medisinske fakultet sitt 200-årsjubileum. Markeringen besto blant annet av åpne lørdagsforelesninger, hvor forskere fra fakultetet ga innblikk i ulike helseutfordringer. Forskningsmagasinet Apollon ga også ut et spesialnummer om banebrytende medisinsk forskning.

Botanisk hage 200 år

Med et stort jubileumsprogram feiret Botanisk hages 200-årsjubileum. I januar møtte 3 000 mennesker opp for å se isskulpturene og islabyrinten som markerte jubileumsstarten. En nesten fulltallig Oslobenk fra Stortinget ble samlet da Botanisk hages egen «Oslobenk» ble avduket i mars.
Professor emerita Liv Borgen utga boken «Botanisk hage 1814-2014: Historien om en hage», hvor hun blant annet peker på hagens betydning for norsk grunnlovsutvikling.

Sosialantropologisk institutt 50 år

Jubileet i 2014 fikk navnet «Endring og erindring», og var en invitasjon til kritisk refleksjon over sosialantropologiens plass i samfunnsdebatten og over fagets utvikling. Sosialantropologisk institutt ved UiO har hatt en særstilling gjennom de siste femti år. Instituttet tok tidlig mål av seg å bli et bredt orientert forskningsmiljø med vekt på å observere hvordan mennesker, samfunn og kultur kontinuerlig forandres. Over tusen sosialantropologer med hovedfag eller mastergrad, og om lag 90 doktorer har blitt uteksaminert siden instituttets oppstart. Jubileet ble feiret med en fotoutstilling, debatter og fagseminar.

Sør Afrika-jubileet

Sør-Afrika er identifisert som ett av UiOs viktigste samarbeidsland. I høst feiret landet sitt 20-årsjubileum som et fritt og demokratisk Sør-Afrika, og UiO var en viktig bidragsyter til feiringen. Samarbeidet mellom UiO og Sør-Afrika har vært offisielt siden 1994-95, rett etter apartheidregimets fall.

KOMMUNIKASJONSÅRET 2014

Fullpakket festivalprogram ventet de mer enn 6 000 besøkende på **UiO-festivalen 2014.**

Nobelprisvinner Peter Agre besøkte UiO for å snakke om malaria i det sørlige Afrika.

ROSLING, GATES OG OTTERSEN

Melinda Gates og Hans Rosling besøkte UiO i oktober. I samtalen «**Putting women and girls at the heart of development**», snakket de om hvordan potensialet i utviklingsbistand kan utnyttes bedre gjennom å investere ytterligere i kvinner og jenters levekår.

ÅRSFEST MED NYE ÆRESDOKTORER 2. september markerer UiO sin årsfest.
I 2014 utnevnte UiO 17 nye æresdoktorer ved årsfesten.
Her er ledelsen (foran) ved viserektor **Knut Fægri**, prorektor **Ragnhild Hennum**, rektor **Ole Petter Ottersen**, universitetsdirektør **Gunn-Elin Aa. Bjørneboe** og assisterende universitetsdirektør **Tove Kristin Karlsen**.

De nye æresdoktorene er:
Professor **Niels Jørgen Cappelørn**, Fonden Søren Kierkegaard Forskningscenteret, Danmark
Professor **Lena Sisula-Tulokas**, University of Helsinki, Finland
Redaktør **Alan Rusbridger**, The Guardian, England
Professor **Address Malata**, Kamuzu College of Nursing, Malawi
Fru **Aud Jebsen**, Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen, England
Professor **Paul Edward Farmer**, Harvard University, USA
Professor **Hans Rosling**, Karolinska Institutet, Sverige
Professor emeritus **Deirdre Wilson**, University College London, England
Forfatter, PhD **Siri Hustvedt**, USA
Direktør, PhD **Odile Eisenstein**, Institut Charles Gerhardt Montpellier, Frankrike
Forskningsleder, PhD **Fabiola Gianotti**, CERN, Sveits
Professor **Eske Willerslev**, Københavns Universitet, København
Professor **Bruce J. Paster**, The Forsyth Institute, USA
Professor **Geraldine Pratt**, University of British Columbia, Canada
Direktør, PhD **Bart Verspagen**, UNU-MERIT, Nederland
Professor **Charles Hulme**, University College London, England
Generalsekretær **Alicia Bárcena Ibarra**, Economic Commission for Latin America and the Caribbean, Chile

UiO 2014

Mer om UiO

Universitetet i Oslo forvaltet i 2014 i overkant av syv milliarder kroner. Her presenteres enkelte regnskapstall og noen av resultatene fra året som gikk.

UiO er det universitet i Norge som henter inn største andel inntekter fra Norges forskningsråd og ERC. I den nasjonale og internasjonale konkurransen om forskningsmidler gjør UiO det stabilt bra. Dette viser at UiO gjør det godt der forskningskvalitet er avgjørende.

UiO er landets største universitet og tilbyr landets bredeste studietilbud fordelt over nær 200 studieprogram. Utvikling av UiOs utdanninger på bachelor-, master- og ph.d.-nivå skjer i tråd med faglige prioriteringer, med vekt på kvalitet i forskningsbasert utdanning, relevans for samfunn og arbeidsliv, og etterspørsel fra søkerne.

Studenttall og resultater

STUDENTER OG KANDIDATER 2014	STUDENTER		KANDIDATER	
	Bachelor / Master	Ph.D.	Bachelor / Master	Ph.D.
Teologi	277	29	39	3
Juridiske fag	3 657	92	779	9
Medisin	1 977	1 365	380	216
Humaniora	5 472	219	993	49
Realfag	4 681	777	873	148
Odontologi	355	57	62	8
Samfunnsfag	4 345	348	878	58
Pedagogikk	3 087	131	812	28
Andre	145	-	-	-
UiO totalt	**23 996**	**3 018**	**4 816**	**519**

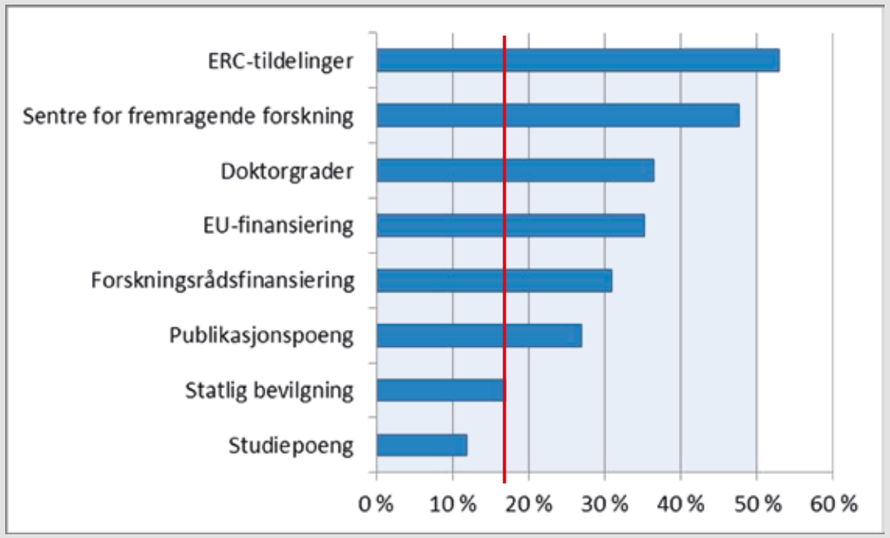
UiOs om lag 27 000 studenter fordeler seg over åtte fakulteter.

Fagområder og studieprogrammer

FAGOMRÅDER
Estetiske studier og musikkvitenskap
Helsefag og medisin
Historie, filosofi og kulturstudier
Informasjonsteknologi og informatikk
Jus, økonomi, ledelse og administrasjon
Lærerutdanning: lektorutdanning
Matematikk, naturvitenskap og teknologi
Mediefag
Pedagogiske fag
Religion og teologi
Samfunnsfag og psykologi
Språk, litteratur og områdekunnskap

STUDIEPROGRAMMER (nivå)	
Studieprogrammer totalt	**193**
Årsenheter	28
Bachelorprogrammer	57
Master og fem-/seksårige programmer	108

Finansiering

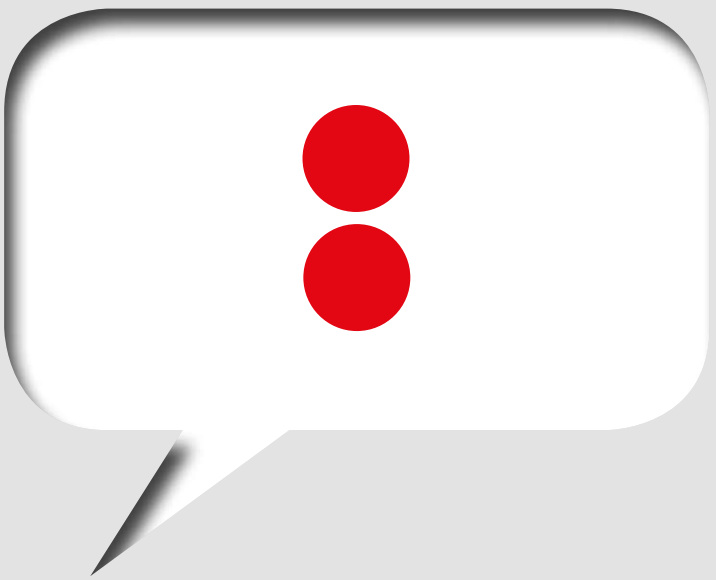
ERC-tildelinger (EU-finansiering) og sentre for fremragende forskning (norsk finansiering fra Forskningsrådet) er de tydeligste uttrykkene for forskning av ypperste kvalitet. Figuren ovenfor viser at UiO har halvparten av denne typen forskning i Norge, målt som andel av alle statlige universiteter og høyskoler.

Figuren viser UiOs andel av samlede resultater for den statlige universitets- og høyskolesektoren.
Den røde linjen viser et slags «normalresultat» dersom bevilgningsandelen legges til grunn.

Inntekter

INNTEKTER (mill. kroner)	2010	2011	2012	2013	2014
UiO totalt	**6 118**	**6 642**	**6 651**	**6 776**	**7 064**
Bevilgning	4 383	4 839	4 799	5 017	5 139
Forskningsrådet	623	703	674	742	697
Andre prosjektinntekter	744	663	673	572	607
Andre inntekter	368	437	505	445	621

Tabellen viser utviklingen i UiOs inntekter fra 2010 til 2014.

UiO : Universitetet i Oslo